

JASNA HORVAT
LUKA GOTOVAC

ARS EUGENIUM

Notni zapisi

Impresum

Autor glazbe i izvođač	Luka Gotovac
Autorica teksta	Jasna Horvat
Pjeva	Filip Sever
Recenzenti	izv. prof. dr. sc. Marina Stanić doc. dr. sc. Iva Buljubašić
Urednica	Ivana Buljubašić Srb
Predgovor	Josipa Mijoč
Produkcija projekta Ars Eugenium	Josipa Mijoč
Lektura i korektura	Ivana Buljubašić Srb
Videozapisi uglazbljene poeme Ars Eugenium	Robert Kovač
Urednica multimedijskih sadržaja	Ana Zrnić
Svjetlopisi	Zorislav Kalazić Mario Miloloža Ivan Ripić Krešimir Strahonja
Grafičko oblikovanje	Lana Katavić Lucija Mršo
Naslovnica	Josipa Mijoč
Prijevod na engleski	Sanda Katavić Čaušić
Vrsta publikacije	monografija otvorenog pristupa elektronička knjiga s glazbenim notama, glazbenim zvučnim snimkama i audiovizualnim sadržajima
Biblioteka Auron	
Nakladnik	Andizet – Institut za znanstvena i umjetnička istraživanja u kreativnoj industriji
ISBN	978-953-48063-3-3

Način citiranja: Horvat, Jasna; Gotovac, Luka. 2019. *Ars Eugenium – notni zapisi*. Osijek, Andizet – Institut za znanstvena i umjetnička istraživanja u kreativnoj industriji.

Ars Eugenium

notni zapisi

Osijek, 2019.

Sadržaj

Umijeće osvajanja – umijeće brendiranja

Umijeće osvajanja u ovom je predogovoru poistovjećeno s umijećem brendiranja, a u okviru projekta *Ars Eugenium* kojemu je ishodište istoimena poema osječke književnice i znanstvenice Jasne Horvat.

Poema *Ars Eugenium* Jasne Horvat objavljena je u publikaciji *Ars Andizetum* 2018. godine kao naknadna razrada autoričina poglavlja posvećenog Eugenu Savojskom (*Bizarij*, Naklada Ljevak 2009.) i najava romana *Osvojski* (Naklada Ljevak 2019.) koji je iste godine odlikovan Nagradom „Josip i Ivan Kozarac" za knjigu godine.

Poemom *Ars Eugenium* oživljuje se uloga Eugena Savojskog u Osijeku i okruženju, a organiziranjem i poticanjem umjetničkih interpretacija istoimene poeme Institut Andizet osnažuje svoje djelovanje u smjeru brendiranja grada Osijeka temeljenog na promoviranju kulturne baštine te znanstvenog i umjetničkog propitivanja kreativne industrije. Riječ je, naime, o dijelu šireg *Projekta OSvojski* kojim se grad Osijek brendira **gradom koji osvaja** – poviješću, baštinskim sadržajima te životom na prostoru Osijeka duljim od dvije tisuće godina.

Opis projekta *Ars Eugenium*

Glumačka praizvedba poeme *Ars Eugenium* ostvarena 18. travnja 2018. godine u Otvorenom kabinetu osječkog Ekonomskog fakulteta upriličena je povodom svečanog otvorenja popularizacijskog simpozija Kreativna riznice 2018. godine s krovnom temom *OS mreža*.

Scensko uprizorenje „ratnog kabineta Eugena od Savoje" izveo je Stipe Gugić te je praizvedbom *Ars Eugeniuma* istodobno proslavljen Svjetski dan baštine, otvorenje Kreativne riznice i praizvedba poeme kojom se započelo brendiranje grada Osijeka kao „grada koji OSvaja".

Godinu dana poslije Kreativna riznica 2019. bavila se temom *Kružne kreativnosti* te je uprizorenjem *Ars Eugeniuma* obnovljeno kruženje Eugena Savojskog u mislima i djelima Jasne Horvat. Na gala Vodikovoj svečanosti

Luka Gotovac

Predstavljanje *OSvojskog*

Ars Eugenium – igra s pjevanjem i nazdravljanjem

Osijek, Kreativna riznica 2019.

Filip Sever i Luka Gotovac

KREATIVNA RIZNICA 2019

5. OKRUGLA

www.kreativna-riznica.com

JASNA HORVAT Osvojski

Ekonomski fakultet u Osijeku, **Institut Andizet**, **Naklada Ljevak** i **Grad Osijek** imaju čast pozvati Vas na

Vodikovu svečanost
12. 4. 2019. u 20 sati
na Ekonomskom fakultetu u Osijeku

Vodikova svečanost vrhunac je Kreativne riznice.
Nakon službenog dijela programa uzvanike očekuje gala svečanost.
Veselimo se Vašem dolasku. Posjetitelje očekuje:

Pozdravni govori
Josipa Mijoč
Boris Crnković

Promocija romana *Osvojski* Jasne Horvat
Nives Tomašević
Kornelija Mlinarević
Milica Lukić
Jasna Horvat

Monodrama Ars Eugenium
redatelj: Robert Raponja
glumac: Filip Sever
skladatelj i pijanist:
Luka Gotovac

Gala svečanost
domjenak
DJ Filipe

Molimo Vas da svoj dolazak potvrdite najkasnije do 11. 4. 2019. te nas izvijestite o broju osoba koje će nazočiti svečanosti. Obavijest pošaljite na mail institut@andizet.hr ili pozivom na telefon 091 731 5353.

Organizatori: Andizet efos LJEVAK

Jasna Horvat i Luka Gotovac

Filip Sever, Jasna Horvat i Milica Lukić.

Praizvedba scenske igre *Ars Eugenium* s pjevanjem i nazdravljanjem.

Da je na Kreativnoj riznici 2019. Ars Eugenium tek započeo svoj javni život, ubrzo su potvrdila još dva javna izvođenja tog nesvakidašnjeg glazbeno-scenskog djela. Prvo se dogodilo 30. svibnja 2019. na Filozofskom fakultetu u Osijeku kada je roman OSvojski predstavila prodekanica prof. dr. sc. Milica Lukić, a drugo 30. lipnja 2019. u dvorištu III. gimnazije kao dio programa Osječkog ljeta kulture 2019.

30. LIPNJA, NEDJELJA

18:00 Jasna Horvat
OSVOJSKI
promocija romana
predstavljaju: Dubravka Pađen Farkaš, Milica Lukić, Kornelija Mlinarević i autorica
→ Dvorište III. gimnazije Osijek [6]

18:30 Jasna Horvat
ARS EUGENIUM
igra s pjevanjem i nazdravljanjem
redatelj: Robert Raponja
skladatelj: Luka Gotovac
izvode: Filip Sever i Luka Gotovac
→ Dvorište III. gimnazije Osijek [6]

Program Osječkog ljeta kulture

Luka Gotovac i Filip Sever

OLJK 2019.

PROGRAM

18:00 ***Bicikletiranje usporno***: Tko će najsporije do cilja? – **Željko Beissmann** (dvorište FFOS-a)

18:00 ***FFOSPub kviz*** za maturante svih uzrasta (prostorije 32, 46)

18:30 ***Poljska razglednica***: Zašto je poljski jezik ljubavi, kako pravilno izgovoriti Warszawa i Łódź, zanimljivosti o poljskoj kulturi te kojim hrvatskim riječima možemo nehotice uvrijediti Poljake – **Joanna Michta** (prostorija 56)

19:30 ***OSvojski čitanjem OSvojen***: Klubsko čitanje i razgovor o romanu s Jasnom Horvat (Klub za nastavnike)

19:30 ***Biatlon u disciplinama Eugena od Savoje***: Mini turnir u belotu i šahu (Studentska kantina)

21:00 ***Noćni kabinet Eugena od Savoje***
redatelj: **Robert Raponja**
glumac: **Filip Sever**
skladatelj i pijanist: **Luka Gotovac**
(Svečana dvorana)

22:00 ***Soirée***: Večernje druženje uz glazbu i vino (Svečana dvorana)

Studentski party za ekipu (Dvorišna sjenica)

Program Prve noći Filozofskog fakulteta

Roman *OSvojski* (Naklada Ljevak 2019.)

Premda je na kraju 2019. godine *Ars Eugenium* već suveren u svom samostalnom životu, njegov je početak Institu Andizet multimedijski zabilježio, oglasio na mreži te tako život *Ars Eugeniuma* otvorio javnosti i procesima brendiranja grada Osijeka kao „grada koji OSvaja“.

Predstavljanje OSvojskog

Ars Eugenium – igra s pjevanjem i nazdravljanjem, Kreativna riznica 2019.

Ono što je nakon javnih scenskih uprizorenja ostalo nepodijeljeno, notni je zapis *Ars Eugeniuma* koji je autorski osmislio, ostvario i zapisao Luka Gotovac, skladatelj i glazbeni izvođač u usponu. U ovoj publikaciji notni zapis, kako ga je autor ispisao, donosi se u cijelosti čime se otvara za javnu uporabu kako bi se i nadalje njegovalo „umijeće stvaranja“ i osvajanja kroz umjetnost, kulturu i znanost.

Grad koji OSvaja – kulturno brendiranje grada Osijeka

Projekt *Ars Eugenium* idejno je začet 2017. godine, a projektni se rezultati ostvaruju od travnja 2018. godine kada je na Kreativnoj riznici predstavljena monografija *Ars Andizetum.* Riječ je o projektu kulturnog brendiranja grada Osijeka temeljenog na *Strategijii kulturnog razvitka grada Osijeka 2014-2020*. objavljenoj u travnju 2014. godine.

“Princ Eugen od Savoje i Pijemonta, koji je svoj književni život u opusu Jasne Horvat započeo u romanu Bizarij 2009. godine, deset godina poslije OSvojio je vlastitu priču i postao *OSvojski.* Jer osvajanje je, kako svjedoči povjesnica, bilo pravom prirodom toga naobraženog austrijskoga vojskovođe (1663. – 1736.) iz sporedne linije kuće Savoja, poznatoga po zaslugama u ratovima protiv Osmanlija kraj Beča, Pešte i Beograda te protiv Francuza u Pijemontu, po pobjedama nad Osmanlijama kraj Sente, Petro-varadina i Beograda koje su označile kraj njihovih osvajanja u Europi. Kao hrabar i smion ratnik tim je pobjedama postavio klasične uzore europskoj strategiji. Podrijetlom Talijan, a po odgoju Francuz svoj je vojnički i ratnički genij darovao Austriji.

Za tom je usložnjenom prirodom jedne povijesne osobnosti, već provučenom kroz filtar vlastita književna teksta kojim je definirala svoju OS i prostor prepoznavanja, Jasna Horvat ponovno posegnula kako bi se okušala u novom ograničenju kao moranju svoje ouli-povske poetike. Poslala je Eugena od Savoje da iz osame svoga baranjskog Belvederea krene u novi osvajački pohod – ovaj put za nju osvajajući sebe – i prepustila mu odabir strategije kojom će od Savojskoga postati *OSvojski* i tako ju još jednom, deset godina poslije, vratiti u prostor vlastita prepoznavanja.”

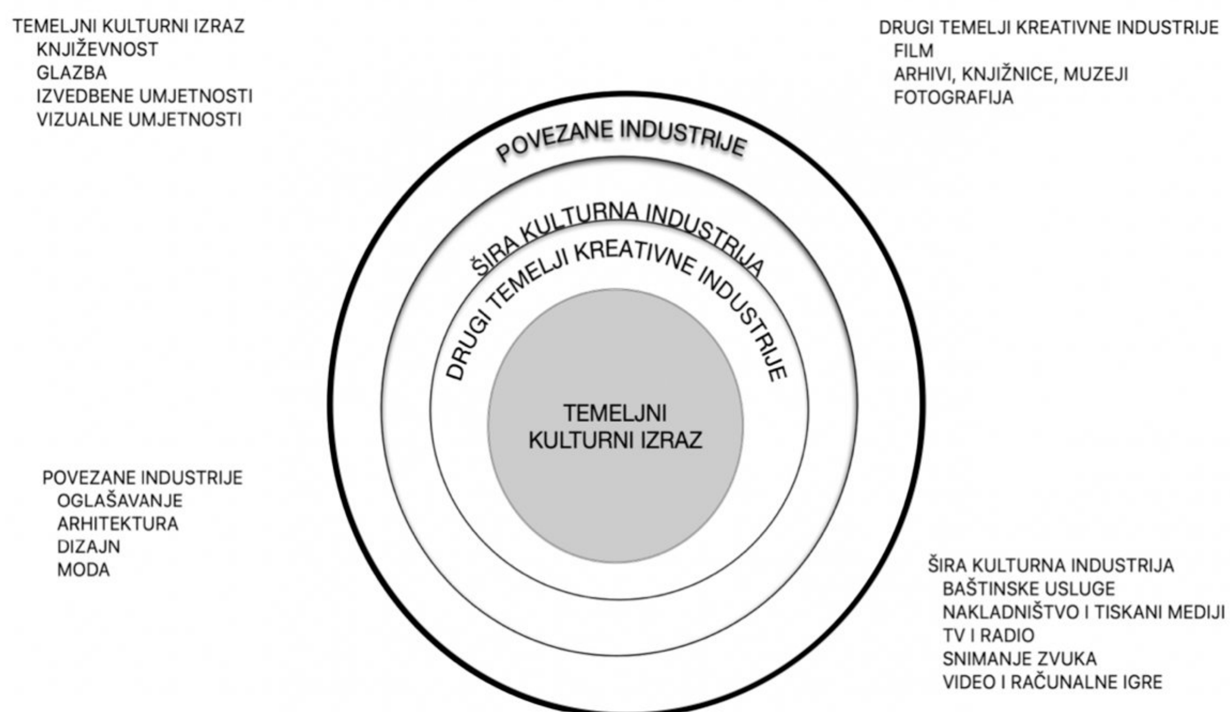
Milica Lukić

pogovor romanu *OSvojski*

(u Jasna Horvat. 2019. *OSvojski*.

Zagreb: Naklada Ljevak, 307-311.)

Shema 1: Koncentrični kružni model kreativne industrije

Izvor: Throsby 2008.

Kako pokazuje Shema 1, djelatnosti su temeljnog kulturnog izraza književnost, glazba, izvedbene te vizualne umjetnosti jer se upravo njima donose ostvarenja najveće umjetničke vrijednosti. Ostale djelatnosti udaljenije su od središta modela te time i od temeljnog kulturnog izraza. Smanjivanjem udjela kulturnog sadržaja kulturni i kreativni proizvodi povećavaju udio komercijalnog sadržaja. Nagrađivanje pojedinačnih proizvoda unutar projekta *Ars Eugenium* doprinosi vidljivosti svih proizvoda Projekta, samom Projektu te brendiranju grada Osijeka.

Projektu *Ars Eugenium* cilj je njegova projektnog djelovanja sljedeći:

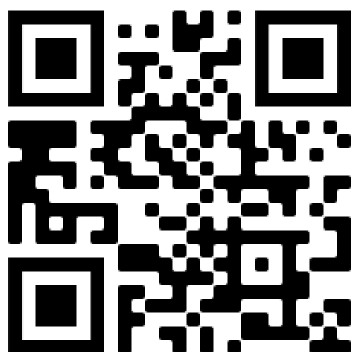
1. **Brendirati grad Osijek proizvodnjom proizvoda temeljnog kulturnog izraza** (književnost, glazba, izvedbene te vizualne umjetnosti).
   - *Ars Andizetum* – monografija objavljena 2018. s poemom *Ars Eugenium* predstavljenom u Otvorenom kabinetu Ekonomskog fakulteta u Osijeku na Kreativnoj riznici i 2018. (travanj 2018.)
   - Praizvedba igre s pjevanjem i nazdravljanjem A*rs Eugenium*
     - Kreativnoj riznici 2019. (travanj 2019.),
     - OLJK 2019. (lipanj 2019.)
   - Vizualna i audio-vizualna promemorija (filmovi, umjetnička fotografija)
   - Predstavljanja romana *OSvojski* Jasne Horvat kojim se grad Osijek književno brendira „gradom koji OSvaja“
2. **Izgraditi slogan koji doprinosi brendiranju grada.**
   - **grad koji OSvaja**
   - **grad meandar**
   - **grad zagrljaj (**Dravusa i Tihe)
3. **Slogane proširivati** na djelatnosti kulturne i društvene proizvodnje (Osvajanje menadrira-njem, sveučilištem, gastronomijom, glagoljicom, mostovima, Dravusom, glazbom i tako dalje).
4. Ostvarivanje „**kružne kreativnosti“** proizvodnjom proizvoda srodnog sadržaja u svim sektorima kreativne industrije.

II

5. **Znanstveno istraživati** učinke Projekta.

6. **Unaprjeđivati rezultate Projekta** predstavljanjima Projekta u širem okruženju i u inozemstvu.

Primjenom Throsbijeva kružnog modela na kulturno brendiranje grada Osijeka kao „grada koji OSvaja“ Institut Andizet ostvario je veći broj kulturnih proizvoda temeljnog kulturnog izraza. Drugim riječima, projekt *Ars Eugenium* počiva na književnom tekstu (a uz tekst, na glazbi, izvedbenim i vizualnim umjetnostima) koji su idejno polazište za buduće proizvode ostalih sektora kreativne industrije.

Govor akademkinje Dubravka Oraić Tolić, Stara Pekara, prosinac 2019.

Josipa Mijoč

Kornelija Mlinarević, Žana Gamoš i Danijela Klobučar

Ars Eugenium – notni zapis Luke Gotovca

Notni zapis Luke Gotovca nastao je u travnju 2019. godine u povodu praizvedbe *Ars Eugeniuma* na Kreativnoj riznici – popularizacijskom simpoziju kreativne industrije koji se od 2015. godine tradicionalno održava na Ekonomskom fakultetu u Osijeku.

Igra s pjevanjem i nazdravljanjem *Ars Eugenium* u režiji Roberta Raponje, a uz igranje Filipa Severa prikazana je u Auli glagoljice 12. travnja 2019. godine u 20 sati. Luka Gotovac svoju je kompoziciju temeljio na nadgradnji istoimenog teksta Jasne Horvat objavljenog 2018. u publikaciji *Ars Andizetum*. Na simpoziju Kreativna riznica skladbu je izveo svirajući pijanino smješten u Auli glagoljice, a uz vokalnu i dramsku izvedbu Filipa Severa.

Potrebno je naglasiti da su Luka Gotovac i Filip Sever u trenutku praizvedbe igre s pjevanjem i nazdravljanjem *Ars Augenium* studenti treće godine Akademije za kulturu i umjetnost u Osijeku.

Stoga je *Ars Eugenium* primjer mentorskog vođenja kao i ostvarivanja profesorsko-studentske suradnje koja prelazi okvire teorije i upisuje se u primjere inovativne suradničke prakse.

Luka Gotovac svoju je autorsku skladbu *Ars Eugenium* ostvario:

- notnim zapisom za klavir/pijanino i vokal
- višestrukim izvedbama *Ars Eugeniuma* u suradnji s Filipom Severom, a pod režijom Roberta Raponje
- audiosnimkama snimljenim u vlastitom glazbenom studiju.

Prema riječima Luke Gotovca na njegov je skladateljski pristup dvjema jezičnim inačicama poeme *Ars Eugenium* utjecala zvučnost dvaju jezika te je hrvatska inačica poeme skladana u klasičnijem glazbenom izričaju.

Moderato

Piano

Tenor

Uspravite se, zadržite dah Usporite bilo i stojte mirno Pred vama salutira Princ

cantabile

rubato

Pno.

T

Filozof Eugen od Savoje utemeljitelj Osječke Tvrđe i gradova utvrda što odjeljuju istok od zapada

*Zapis uporabe pedala se primjenjuje na sve numere - pedal se izmjenjuje pri promjeni harmonije

1. dio – vokalno-instrumentalna izvedba

1. dio – instrumentalna izvedba

Piano

5

Pno.

9

Pno.

2. dio – vokalno-instrumentalna izvedba

2. dio – instrumentalna izvedba

Spirito

Piano

mf

Tenor

Pi-ta-te se što me po-go-ni-lo i či-me sam se po- kre-ta-o mojim

5

Pno.

T

ži-la-ma ni-su tek-li ni krv ni vi-no Mojim ži-la-ma tek-le su rije-ke

11

Pno.

T

Tisa,Dunav
Sava i Drava

Re-koh li vam da sam u Os-ije-ku sus-re-o bo-ži-cu Ti-he kako po

17

Pno.

T

ko-ra-va Dra-vu-sa bo-ga vo-da i ri-je- ka

22

Pno.

T

re-koh li vam ka-ko sam os-je-ckoj Tvrđi dodijelio

27

Pno.

rit.

T

če-tve-ra vra- ta ko-ja se ot-va-ra-ju up-ra-vo va-ma

Spirito

Piano

mf

f

Tenor

Car-ska Esse-ker-ska Vo- de- na i Za- pad-na vra-

7

Pno.

7

T

-ta po- sta- vio sam na u-la-ze u Tvr-du

14

Pno.

14

T

ka-ko

21

Pno.

T

cantabile

naj- ljep- si rav- ni- car- ski gra- a- ad

28

Pno.

rit.

T

mp

o-cu-va-o od os-tat-ka svi-je-ta

Andante

Piano

Tenor

mf mp f mf

Os-ijek me pri-do-bi-o svo-jom svi-kloš-ću

5

Pno.

T

f cantabile

na sa-mo-ću Osijek me podojio spremnošću na rast iz mraka sna-ga

(Taj mi je grad rekao)

10

Pno.

T

je op-sta-ti kad si sam sna-ga

15

Pno.

p *rit.*

T

mp

je obrisati mrak i izrasti u grad

3. dio - vokalno-instrumentalna izvedba

3. dio - instrumentalna izvedba

Grave

dolce

Piano

Tenor

mp mf

U vi-nu sam što- va- o krv Kri- sto- vu

5

Pno.

T

a u kru-hu gos-po-di-no-vo ti -je -lo

9

Pno.

T

mf f

že-le- ći i sam pod- ni-je- ti

13
Pno.
T
pre-tvor-be i mije- ne

17
Pno.
T
ko- ji- ma se pro-pitujemo

21
Pno.
T
u spre-mno-sti-ma na žrt- vu

25

Pno.

mp

rit.

25

T

mf

kao vla- sti-tu vo-lju i vlas-ti- to htije- nje

Kornelija Mlinarević, Josipa Mijoč, Milica Lukić,

Jasna Horvat, Robert Raponja
OLJK 2019.

Spirito

Piano
mf
f
Tenor
Poz-va-o sam vas no-ve i od- mor- ne

8
Pno.
T
u moj svijet pristigle iz budućnosti

15
Pno.
f
ff
T
da ve- ce-ras sa mnom uz bok

22

Pno.

22

T

f

bu- de- te di- je- lom

29

Pno.

29

T

mo-ga vre- me- na na kraju

36

Pno.

f

36

T

ff

se-dam-na-estog i na po-če-tku

Pno.

T

o-sam-na-es-tog sto-lje-ća da is-ku-ša-te vi-no

ko-jim na-do-je-na su

po-lja va- se i mo-je Ba-ra-nje

Pno.

T

va-šeg i mo- jeg Be- lja

Josipa Mijoč, Milica Lukić, Jasna Horvat, Zorislav Kalazić i Kornelija Mlinarević

Moderato

Piano

mp

mf

Tenor

Sta-ni-te uz stol des-nu ruku po-lo-zi- te na prsa lijevom primite casu i

Spirito

Pno.

mf

f

T

podignite ju visoko u zrak ne-ka vi-no u njoj bli-sta kao oko kojem

Pno.

p

mp

T

ne pro- mi- ce ni naj- sit- ni- ji trag

Moderato

17

Pno.

dolce

mp

17 *mf*

T

pro-mo-tri-te bo-ju u njoj sun-ča-ne da-ne upi-sa-ne u nektar sprav-ljen za

Grave

21

Pno.

p

21 *mp*

T

vas spravljen za nas

za ovu večer

ne kvarite sve-ča-

27

Pno.

dolce

27 *cantabile*

T

nost štu-jte ovaj usamljenički ob-red

u kojem smo na
Baranjskim polji-

4. dio – vokalno-instrumentalna izvedba

4. dio – instrumentalna izvedba

Filip Sever, Noć Filozofskog fakulteta

31

Pno.

T

ma sami vi i ja Princ Dunava što baranjsku zemlju od vas dulje i bolje zna

36

rubato

f

Pno.

T

Strpite se,ne za-pit-kuj- te i ne ome-taj-te mo-je rat-ni-čko bilo

Vino prinesite

41

Pno.

rit.

mf

f

ff

T

li-cu i os-luš-kuj-te gla-so-ve iz da- lji- ne

5. dio – vokalno-instrumentalna izvedba

5. dio – instrumentalna izvedba

Filip Sever, Luka Gotovac, Josipa Mijoč,

gala Vodikova svečanost 2019.

Spirito

Piano

mf

f

Tenor

poz- vao sam vas da ve- ce- ras

Pno.

T

cantabile

sa mnom uz bok bu- de-te

Pno.

T

Andizeti Mur- sen- si i Esse- ke- ri

22

Pno.

T

lu- di od ju-nas- tv- a i sli-je

29

Pno.

mp

mf

rubato

f

T

pi od hra-bro sti u mom ratnom

36

Pno.

T

ka- bi- ne- tu ostavio sam pros-tor

43

Pno.

T

za sve vas pri-pre- mi-o sam

50

Pno.

mp

mf

T

vam zem-ljo- vi-de i čaše pa na zami-šlje-

57

Pno.

T

noj rat-noj plo- ci

64

Pno.

rubato

T

nazdravi-mo mi- ru i lju - ba -vi

attacca subito

6. dio – vokalno-instrumentalna izvedba

6. dio – instrumentalna izvedba

Moderato cantabile

Piano

mp

dolce

Tenor

5

Pno.

5

T

9

Pno.

9

T

7. dio – vokalno-instrumentalna izvedba

7. dio – instrumentalna izvedba

14 *rubato*

Pno. *mf* *f*

T

Že-lja mi je

19

Pno.

T

da ve- če- ras pod zvijez-da- ma noć-nog ne-ba

26

Pno.

T

bu- de-te mo-jim su-bor-ci- ma

33

Pno.

T

kak-vi-ma su bi- li generali Beckers i Petrash

Moderato

39

Pno.

mp

T

mf

Nazdra-vimo jedni dru-gi-ma drago-ci-je-nim kojim nado-jena

napitkom

43

Pno.

T

su po-lja va-še i mo - je Ba - ra - nje va- šeg i

47

Pno.

f *rit.*

ff

47

T

va-šeg i mo-jeg Be-lja va-še i mo- je Sla-vo-ni- je

8. dio – vokalno-instrumentalna izvedba

8. dio – instrumentalna izvedba

Spirito

Piano

mf

Tenor

Živjeli vi novi

5

Pno.

T

Nek vam je uzdravlje i očekujte moj ponovni poziv

10

rubato

Pno.

f

T

u ratnički vojni kabinet Zvat

15
Pno.
f
T
ću vas da iz- no- va kre-ne- mo

22
Pno.
mf
f
T
u du- el sa sun-cem zem- ljom i vi- nom

29
Pno.
mf
espress.
f
f
T
Istočenim iz njedara Ba - ra- nje U vaše ime

34
Pno.
T
naz- drav- lja vam no- mad stra-

39
Pno.
espress.
ff
T
teg i ko-lek-ci-o-nar Princ Filo- zof

44
Pno.
ff
agitato
fff
T
Eugen od Sa- vo- je

9. dio - vokalno-instrumentalna izvedba

9. dio - instrumentalna izvedba

Ars Eugenium – poema na hrvatskom

Uspravite se, zadržite dah
usporite bilo i stojte mirno
pred vama salutira
Princ Filozof – Eugen od Savoje,
utemeljitelj osječke Tvrđe i gradova
utvrda
što odjeljuju Istok od Zapada.
Svojedobno, u dobu koje zovem svojim,
podignuo sam gustu mrežu
gradova i utvrda
vidljivu tek danas
kada su zaboravljeni ratovi
u kojima sam ginuo
za vas buduće, nepoznate i udaljene.

Karlovac, Gradišku, Slavonski Brod,
Raču, Beograd, Pančevo, Ćupriju,
Oršavu, Albu Luliju, Temišvar, Arad,
Petrovaradin, Segedin i Osijek
stvarao sam na podlozi
od vizija
i one su postale mreža
moga krvotoka,
čija čvorišta oči su budućih stanovnika
nemirnih vjeđa iza kojih promiču
vizije mojih snoviđenja.

Zemlja što zovete ju svojom
govorila mi je jezikom
drevnih vam predaka
iz plemena Andizeta
čijim je umijećem močvara
pretvarana u tlo pogodno za život i rast.

Ništavnost svoga tijela
predavao sam smrti i
nakon što bih
bivao ranjen i umoren,
zemlja bi me podizala
pokazujući mi osobe
među kojima ste upravo vi,
stvarni i sadanji,
a meni udaljeni i nestvarni.

Pitate se što me pogonilo
i čime sam se pokretao?
Mojim žilama nisu tekli
ni krv ni vino,
mojim žilama tekle su rijeke:
Tisa, Dunav, Sava i Drava.Rekoh li vam
da sam u Osijeku
susreo božicu Tihe kako
pokorava Dravusa – boga voda i rijeka?
Rekoh li vam kako sam
osječkoj Tvrđi dodijelio četvera vrata
koja se otvaraju upravo vama?

Carska, Esekerska
Vodena i Zapadna vrata
postavio sam na ulaze u Tvrđu
kako bi najljepši ravničarski grad
očuvao od ostatka svijeta.
Osijek me zarobio svojom
sviklošću na samoću,
Osijek me podojio spremnošću
na rast iz mraka.
Taj mi je grad rekao: snaga je opstati
kada si sam.
Snaga je obrisati mrak i izrasti u grad.

Ja, koji ne trebam posjede,
posjedovao sam Baranju i Bilje.
Podizao sam dvorce, gradove i utvrde,
strastveno sam lovio,
ratovao sam i skupljao umjetnine.

U vinu sam štovao krv Kristovu,
a u kruhu Gospodinovo tijelo,
želeći i sam podnijeti
pretvorbe i mijene
kojima se propitujemo
u spremnostima na žrtvu
kao vlastitu volju i vlastito htijenje

Pozvao sam vas – nove i odmorne
u moj svijet pristigle iz Budućnosti,
da večeras
sa mnom uz bok
budete dijelom moga vremena
na kraju sedamnaestog i na početku
osamnaestog stoljeća
i da iskušate vino
kojim nadojena su polja vaše i moje
Baranje,
vašeg i mojega Belja.

Stanite uz stol,
desnu ruku položite na prsa,
lijevom primite čašu
i podignite ju visoko
visoko u zrak
neka vino u njoj blista kao oko
kojem ne promiče ni najsitniji trag.

Promotrite boju i u njoj
sunčane dane
upisane u nektar
spravljen za vas,
za ovu večer,
spravljen za nas.Tko poznaje vino,
poznaje i mene – ratnika, nomada,
stratega i kolekcionara.

Prinesite vino licu i
ne otpijajte ni gutljaj!
S vama su moji stražari,
drungari i noćobdije.
Ne vidite ih jer su skriveni
u vašim mislima,
a vi ste,
i ne znajući to,
dio mojih ratnih planova.

Ne kvarite svečanost,
štujte ovaj usamljenički obred
u kojemu smo
na baranjskim poljima
sami – vi i ja,
Princ Dunava što baranjsku zemlju
od vas dulje i bolje zna.

Strpite se, ne zapitkujte
i ne ometajte moje ratničko bilo!
Vino prinesite licu
i poslušajte glasove iz daljine.

Učinite ono što činim ja,
strateg i nomad –
ulijte vino u pliticu,
ugnijezdite ju na desnome dlanu
pa oslušnite opojnost te ranjene zemlje,

Priđite mu zaneseno
pa ga njušite, udišite,
osluhujte

ne ispijajte njezin viteški znoj
i ne srčite tu njegovu gordost.
Priđite mu zaneseno
pa ga njušite, udišite,
osluhujte.

Zemlja je to u njemu što govori
da vino je snaga
tiještena da bi se
u odmjerenim gutljajima
slijevala vama.Pozvao sam vas da
večeras sa mnom uz bok
budete Andizeti, Mursensi i Essekeri,
ludi od junaštva i
slijepi od hrabrosti.

U mom ratnom kabinetu
ostavio sam prostor za sve vas,
pripremio sam vam
zemljovide i čaše
pa na zamišljenoj ratnoj ploči
nazdravimo miru i ljubavi!
Želja mi je da večeras
pod zvijezdama noćnoga neba
budete mojim suborcima kakvima su bili
generali Beckers i Petrash.

Nazdravimo jedni drugima
dragocjenim napitkom kojim
nadojena su polja Baranje,
vašega i mojega Belja,
vaše i moje Slavonije.

Otpijte sada gutljaj i prožvačite ga
sedam puta.
Učinio sam što i vi
te postajemo zbratimljeni,
povezani zemljom
i suncem zarobljenim u grožđe
što postalo je vinom.

Živjeli, vi novi!
Neka vam je uzdravlje i očekujte
moj ponovni poziv u
ratnički, vojni kabinet!
Zvat ću vas da iznova krenemo
u duel sa suncem,
zemljom i vinom
istočenim iz njedara Baranje.
U vaše ime nazdravlja vam
nomad, strateg i kolekcionar:
Princ Filozof – Eugen od Savoje!

Nives Tomašević

gala Vodikova svečanost

Kreativna riznica 2019.

Izdvojeno iz medija

30 GLAS SLAVONIJE Utorak, 12.ožujka 2019.

Kultura

12.travnja

PROMOCIJA NA ZATVARANJU KREATIVNE RIZNICE

OSvojski

Gornji Belvedere

Tihi Belvedere

Donji Belvedere

Luj XIV.

NOVI ROMAN U TISKU

Horvat: Unutrašnji svijet Eugena Savojskog moja je fikcija iz očišta Osijeka

Tematski se u romanu "OSvojski" vraća Osijeku i Savojskom, čije prinose propituje i uspostavlja oulipovskim kodiranjem

NarcisaVekić

Premda je primarno profesorica na osječkom Ekonomskom fakultetu, Jasnu Horvat šira javnost zna kao autoricu inovativnih i nesvakidašnjih književnih naslova. I nije to samo hrvatska javnost, jer joj za promocije i sudjelovanja na književnim i inim kulturnim tribinama pozivi stižu od Crne Gore do Kine i SAD-a. Posljednjih mjeseci marljivo je istraživala i ispisivala stranice novoga romana, za koji smo uvjereni da će biti izvrsno štivo za čitanje, zagolicati našu maštu, potaknuti nas na promišljanje, igru.

Osijek je grad bogate povijesti duže od dvije tisuće godina u protegu te time kulturno raznolik i inspirativan. Grad je to koji je podignuo i brojne umjetnike, a njihovim djelima nadahnutim gradom Osijekom pridonosi se promociji Osijeka, Osječana i onih koji su u Osijeku boravili. Istaknuta osobnost važna za grad Osijek Eugen je Savojski, a najnoviji roman Jasne Horvat promišlja ga u povezanosti s Osijekom, Tvrđom i okruženjem.

t **Ove godine okrugla je obljetnica objavljivanja Vašeg prvog nagrađenog romana** Az, **tematski posvećenog glagoljici. Kako doznajem, Naklada Ljevak uskoroće objaviti Vaš novi roman, a pod uredništvom Nives Tomašević. O čemu je riječ?**

– Romanom OSvojski proslavljam posljednjih 10 godina književnoga rada i veći broj književnih naslova među kojima se izdvajaju romani Atanor (2017.), Vilijun (2016.), Alikvot (2014.), Auron (2011.) i putopisi Antiatlas (2014.). Međutim, 2009. sam objavila i roman Bizarij, posvećen bizarnim Osječanima, kakvima su bili Mačkamama, Waldinger, car Konstancije II., Isabela von Habsburg i brojni drugi. Sve to navodim jer se romanom OSvojski tematski vraćam Osijeku i Eugenu Savojskom, čije prinose propitujem i uspostavljam oulipovskim kodiranjem.

t **Prije tri godine Vaš je opus akademkinja Dubravka Oraić Tolić nazvala prestižnom složenicom** Ars Horvatiana **i naglasila kako su Vam oulipovci neskrivenim uzorom. Takva se povezanost nalazi u svim Vašim tekstovima u kojima za konstrukcijski okvir preuzimate zahtjevne strukture kakvima je, primjerice, kemijski sustav elemenata u** Atanoru**, magični kvadrat broja 12 u** Vilikonu **i** Vilijunu**, a glagoljica u** Azu**. Kakvom ste se konstrukcijskom dosjetkom poslužili u** OSvojskom?

–S obzirom na to da je glavni junak Eugen Savojski i da se njegov život može promatrati kroz strategiju te da je posljednjih 20 godina života proveo kartajući piket, odlučila sam posegnuti za spajanjem 32 igraća simbola. Premda se čini kako je struktura romana uspostavljena na kartama, riječ je zapravo o spoju karata i šahovskih figura, a svaka karta/figura otkriva dio osobnosti glavnoga junaka. Radnja romana događa se diljem Europe, ali je središte radnje postavljeno u Osijek, Tvrđu, Kopački rit i Bilje te Bizovac. Dopustite mi citirati tri rečenice: "Igraću ploču vlastitog života zapisivao je u svom Tihom Belvederu –biljskom dvorcu podignutom nadomak Osijeka. Ondje je bivao OSjetnikom koji se prepuštao vlastitoj prirodi. Osjećati Osijek za Eugena Savojskog značilo je bivati odsječenim od ostatka svijeta. Iz takva osjećaja odsječenosti nastale su i ove bilješke ispunjene okusima, osobama i osvajanjima."

t **Znači li to da se u** OSvojskom **mogu pronaći povijesne činjenice ili ste tekst gradili kao fikcijski doživljaj 17. i 18. stoljeća u kojima je živio Eugen Savojski? Jeste li i ovaj put spojili znanost i umjetnost?**

– Premda je nemoguće prezentirati svu istraženu historiografsku građu, OSvojski će, ipak, donijeti i izabrane povijesne dokaze. Zadivljena sam istraživačkim naporima kolega humanista, ali i građevinara te posebice entuzijasta bez čije znanstveno–istraživačke podloge OSvojski ne bi mogao ugledati svjetlo dana. Unatoč vrlo konkretnoj podlozi, ipak je riječ o književnom tekstu, tako da je unutrašnji svijet Eugena Savojskog u cijelosti moja fikcija izrasla iz želje da ga pojasnim iz očišta Osijeka. U ovom romanu Savojski je Osvojski ponajprije stoga što ga doživljavam kao Osječanina. Ujedno sam željela izgraditi kulturnu poveznicu sa svim gradovima u kojima je Savojski boravio ili ih izgrađivao, ali i s njegovim vrijednim građevinama u Tvrđi, u Bilju i Beču... popis im je poduži.

t **Koliko dugo ste radili na tekstu? Postoji li nešto iznenađujuće i Vama neočekivano?**

–Savojskog sam počela proučavati 2007. jer sam u to doba ispisivala Bizarij i upoznavala s poviješću Osijeka. Istražujući neobične osobe važne za Osijek, Eugen Savojski nametnuo se već tada te sam počela prikupljati literaturu i skcirati njegov portret. U romanu Atanor posvetila sam mu cijelo poglavlje, dodijelila mu ulogu kemijskoga elementa sumpora, a Instit Andizet snimio je istoimeni film. Posljednje dvije godine intenzivirala sam istraživanja i rad na rukopisu, tako da dovršetak OSvojskog zaokružuje višegodišnji istraživački i spisateljski postupak. Za mene je iznenađujuća bila informacija da je Eugen Savojski vrlo rano pristupio viteškom redu Zlatnoga runa te da je vlastitim sredstvima financirao svoje dragunske postrojbe. Dvije torinske opatije darovane su mu kada je bio dvadesetpetogodišnjak, a jedna od njih nadahnula je Umberta Eca za roman Ime ruže. Takva književna asocijacija za mene je bila nadahnjujućom i zatvorila je lektirnu poruku jer Eca ubrajam u skupinu izabranih književnika.

t **Postoji li dio Osijeka koji ste posebno istaknuli? Ili mjesto koje Vas je potaknulo na pisanje ovog složenog romanskog teksta?**

–Osim biljskoga dvorca te baranjskih posjeda – današnjeg Belja, na pisanje OSvojskog potaknulo me obnavljanje Stare pekare u Tvrđi i njezina prenamjena u sklopu europskog projekta Edukativni i informativni turistički centar mladih Stara pekara s Trgom Vatroslava Lisinskog. Pratila sam proces obnove te posljednje poglavlje OSvojskog završava obnovom Stare pekare koju u romanu nazivamo Eugenijom, a katove pekare Gornjim, Donjim i Tihim Belvederom.

t **To znači da roman ima svoju građevinu i da je ona smještena u Tvrđi?**

–Upravo tako, OSvojski je oživljen obnovom zgrade stare pekare u Tvrđi za čiju je izgradnju bio zaslužan u trenutku njezina nastanka. Među posljednjim rečenicama u romanu stoji sljedeća: "Zamijetio sam da su prostorije u pekari označene igraćim kartama i da karte nose imena povezana s mojim životopisom. Sanjajući, hodao sam obnovljenom Eugenijom i u njoj se susretao s rijekama, osječkim vratima, okusima, skakačima, lovcima, damama, kraljevima i na koncu – asovima."

t **Naviknuli ste nas i na tehnološke inovacije zbog kojih se** Vilijun **i** Atanor **kolokvijalno nazivaju** pametnim romanima**. Je li** OSvojski **iznimka? Pretpostavljam da je i u njemu obilje QR kodova.**

– Kodovi brzog odgovora (QR kodovi) začudni su po svojoj sposobnosti spajanja otisnute knjige s internetom. OSvojski ih također sadrži, ali ovaj su put usmjereni na pretvaranje otisnutog teksta u zvučni tako što će se zvučni zapisi knjige učitavati uz pomoć mobitela. Tako je OSvojski otisnuta zvučna knjiga, ali i knjiga čija će osječka promocija također biti kao jedan od sadržaja.

t **To znači da će posjetitelji predstavljanja u Osijeku biti dijelom romana? Kada planirate predstaviti** OSvojskog **i kako ćete organizirati snimanje predstavljanja?**

–Predstavljanje OSvojskog održat će se 12.travnja u 19 sati na Ekonomskom fakultetu u Osijeku na svečanosti zatvaranja Kreativne riznice. Snimanje predstavljanja organizira producentica Josipa Mijoč u suradnji s Institutom Andizet. Sa zadovoljstvom pozivam Osječane da se pridruže i da upoznaju Eugena Savojskog u ulozi sugrađanina Osvojskog. n

SVEČANO ZATVORENA 5. KREATIVNA RIZNICA

Na rizničarskim programima nekoliko tisuća posjetitelja

Predstavljen je roman "Osvojski" Jasne Horvat i izveden mjuzikl Ars Eugenium

Narcisa VEKIĆ

Četverodnevne aktivnosti Kreativne riznice, popularizacijskoga simpozija kreativne industrije (koji se od 10. do 13. travnja održavao na Ekonomskom fakultetu u Osijeku), u posljednja su dva dana simpozija donijele brojne kreativne radionice, predavanja i panele, premijerno književno predstavljanje romana *Osvojski* Jasne Horvat, monomjuzikl *Ars Eugenium* u režiji Roberta Raponje (uz glumca Filipa Severa i skladatelja Luku Gotovca) te Milenijsko natjecanje iz kreativne industrije.

Pojedine su se radionice održavale i na engleskom jeziku, a jedna od takvih bila je ona koju je vodila Yihe Wang iz Kine, pod nazivom Experience traditional Chinese national sport. Premda je, primjerice, stolni tenis vrlo popularan u Kini, Yihe Wang naglasila je da u cijeloj državi prevladava sport nazvan jianzi. Posrijedi je tradicionalni kineski sport u kojemu igrači nastoje zadržati tešku lopticu (tzv. shuttlecock) u zraku koristeći svoje tijelo. Drugu radionicu Calligraphy and Chinese name održala je Yu Yang, kineska učiteljica u Institutu Konfucije, koja ujedno i predaje kineski jezik na Ekonomskom fakultetu u Osijeku. Svi sudionici radionice imali su prigodu doživjeti šarm kineske kaligrafije te napisati svoje kinesko ime, koristeći posebne metode i alate.

Put prema uspjehu

Sestre Anja Kvesić i Nikolina Kvesić, poznate po modnom brendu Desiinia, izložile su svoj put prema uspjehu. Znanja koja su stekle na EFOS-u primijenile su u svom poduzetničkom pothvatu usmjerenom na proizvodnju odjevnih predmeta i izgradnju autorskih kolekcija. Posebnu pozornost plijenilo je predavanje upravitelja tehnikom Hrvatskog narodnog kazališta u Osijeku Davora Molnara i Zdenke Lacine, predavačice s Akademije za umjetnost i kulturu. U njihovu izlaganju *Nastanak kazališne predstave* izložili su postupak nastanka predstave, kostima i drugih pomagala potrebnih za predstavu.

Nakon uručenih zahvalnica dugogodišnjim suradnicima i pokroviteljima (Gradu Osijeku, Osječko-baranjskoj županiji, profesoru Vladimiru Ciniju i sponzorima), predstavljen je novi roman *Osvojski* Jasne Horvat. O romanu je govorila Nives Tomašević, urednica u Nakladi Ljevak, Kornelija Mlinarević, pročelnica gradskog Upravnog odjela za programe Europske unije, Milica Lukić, profesorica hrvatskog jezika i književnosti na Filozofskom fakultetu u Osijeku te autorica, čiji roman prati čuvenog vojskovodu Eugena Savojskog u njegovim osječkim danima važnima za današnje razumijevanje suvremenog Osijeka i još je jedna u nizu knjiga igrački koje su ujedno i zbirke multimedijskih zapisa.

Posebno je za istaknuti praizvedbu uprizorene monodrame *Ars Eugenium*, koju je prema tekstu Jasne Horvat, u produkciji Josipe Mijoč, režirao Robert Raponja. Na sceni koju je opremio osječki HNK, Eugena Savojskog glumački je i pjevački ostvario Filip Sever, glazbenu podlogu skladao je i na glasoviru ostvario Luka Gotovac. O nesvakidašnjem uprizorenju svjedočio je pljesak koji je uslijedio. Nakon službenog dijela programa gala Vodikova svečanost nastavljena je uz prigodnu zakusku u Auli znanosti.

Krug za djecu

Premda je gala Vodikovom svečanošću zaključena Kreativna riznica 2019., subotnji prijepodnevni program bio je posvećen Milenijskom natjecanju iz kreativne industrije, na čijem je proglašenju pobjednika organizirano zatvaranje namijenjeno za najmlađe. Milenijsko je natjecanje ograniziranо u četiri kategorije: Kreativni krug za djecu predškolskog uzrasta i učenike osnovnih škola, Kreativni kalendar za učenike srednjih škola te Kreativni sat i Kreativna zajednica za studente visokoobrazovnih ustanova. Za trajanja Milenijskoga natjecanja održane su i tri radionice namijenjene najširem građanstvu i svim dobnim uzrastima - Iluminacija glagoljskih slova, Izrada portreta prema fotografiji i Izrada mandala.

Nakon uručenja nagrada pobjednicima Milenijskog natjecanja iz kreativne industrije, predsjednica Hrvatske udruge kreativnih amatera Verica Kovač uručila je prof. dr. sc. Jasni Horvat nagradu počasne članice udruge zbog svog iznimnog prinosa radu udruge. Nakon toga su dodijeljene potvrde svim rizničarima, volonterima Kreativne riznice, čime je ovogodišnja Kreativna riznica krovnoga naziva *Kružna kreativnost* - i službeno završila. ■

IVAN RIPIĆ

OSTVARENA I MEĐUNARODNA SURADNJA

Kako je u programu i najavljeno vrhunac Kreativne riznice 2019., bila je gala Vodikova svečanost koja je, prema riječima Josipe Mijoč, "podsjetnikom na važnost kemijskog elementa vodika kao i vodikovih veza prisutnih u stvaranju materijalnog svijeta". Vodikovu su svečanost vodili dekan Ekonomskog fakulteta Boris Crnković i Josipa Mijoč, izvršna direktorica Kreativne riznice, a među brojnim okupljenim uzvanicima nalazili su se predstavnici uglednih pokrovitelja (Ivan Vrkić kao posebni izaslanik Predsjednice Republike Hrvatske i gradonačelnik Grada Osijeka, Domagoj Mikulić, predstavnik Hrvatskog sabora, Stjepan Čuraj, zastupnik Hrvatskog sabora i izaslanik Ministarstva znanosti i obrazovanja, Dragan Vulin, predsjednik osječko-baranjske Županijske skupštine te Robert Raponja, prorektor za umjetnost, kulturu i međuinstitucijsku suradnju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera).

Prema riječima Josipe Mijoč, izvršne direktorice Kreativne riznice, rizničarske je programe posjetilo nekoliko tisuća posjetitelja te je ostvarena i međunarodna suradnja.

POBJEDNICI MILENIJSKOG NATJECANJA IZ KREATIVNE INDUSTRIJE

Pobjednici Kreativnoga kruga u mentalnom računanju su u A kategoriji Juraj Vrca, u B kategoriji Luka Lozančić te u C kategoriji Fabijan Begić, a u računanju uz pomoć abakusa u A kategoriji Juraj Vrca, u B kategoriji Ana Begić i u C kategoriji Leon Marić.

Pobjednici Kreativnoga kalendara učenici su Trgovačke i komercijalne škole "Davor Milas" Osijek, pod mentorstvom profesorice Marine Hržice. Članovi pobjedničke ekipe su Lorena Užar, Luka Barbarić i David Šokman.

U pobjedničkoj ekipi Kreativnoga sata nalazile su se Sara Breščaković, Ivana Cumbo te Mateja Varešević.

Pobjednici Kreativne zajednice studenti su Ekonomskoga fakulteta u Osijeku Bruno Ćosić, Gabrijel Knežević i Sofija Andrašev.

4

kategorije Milenijskoga natjecanja iz kreativne industrije

Subota, 1. lipnja 2019.

NOĆ FFOS-a U ZNAKU "OSVOJSKOG" JASNE HORVAT

Filozofski fakultet otvorio vrata posjetiteljima u noćnim satima

Središnja je svečanost bila igra s pjevanjem "Noćni kabinet Eugena od Savoje"

Jasenka PEJAKOVIĆ

Sugrađani, djelatnici odgojno-obrazovnih ustanova, srednjoškolci i studenti, poklonici pisane riječi, kreatori i konzumenti kulturnih sadržaja, sportaši i kartaši, slučajni prolaznici i namjernici, bili su u četvrtak gosti prve Noći Filozofskog fakulteta Osijek - manifestacije priređene s ciljem popularizacije djelatnosti jednog od najstarijih osječkih fakulteta i njegovog približavanja Osječanima.

Brojne je posjetitelje tu večer dočekao program ispunjen popularno-znanstvenim i umjetničkim sadržajima, među kojima su pub kvizovi, predavanja, književni razgovori, predstave, izložbe i druženja usmjerenih aktivnosti. Noć FFOS-a otpočela je u 18 sati, u dvorištu Fakulteta Bicikletiranjem usporno, aktivnošću koju je osmislio i vodio Željko Beissmann, a u kojoj su sudionici imali zadatak biciklima najsporije doći do cilja.

Istodobno se događao i FFOS-PUB - kviz za maturante, a pola sata kasnije otvorena je Poljska razglednica kojom je Joanna Michta pojasnila zašto je poljski jezik ljubavi, kako pravilno izgovoriti Warszawa i Łód , koje su zanimljivosti o poljskoj kulturi te kojim se hrvatskim riječima može nehotice uvrijediti Poljake.

ZORISLAV KALAZIĆ

ZDENKO PUŠIĆ

ZDENKO PUŠIĆ

Drugi je dio programa u cijelosti protekao u znaku "OSvojskog", novog romana Jasne Horvat, objavljenog prije nešto više od mjesec dana u izdanju Naklade Ljevak. Tako je u Klubu za nastavnike organizirano klupsko čitanje i razgovor o romanu "OSvojski" naslovljeno "OSvojski čitanjem OSvojen". Uz autoricu, u čitanju je romana sudjelovala i prodekanica Milica Lukić koja je ujedno moderirala studentska i čitateljska sudjelovanja. Pokazano je kako se taj multimedijski roman "čita" uz pomoć pametnih telefona i kako zvuče glasovi Mateja Azenića, Roberta Kovača i Tee Pakšec. Za vrijeme čitanja romana u Studentskoj se kantini održavao Mini turnir u belotu i šahu, odnosno, kako je najavljeno u programu "Biatlon u disciplinama Eugena od Savoje".

Središnja je svečanost ove noći bila igra s pjevanjem i nazdravljanjem nazvana "Noćni kabinet Eugena od Savoje". Okupljene je u Svečanoj dvorani pozdravio prodekan Leonard Pon, a zatim su prodekanica Milica Lukić i autorica Jasna Horvat predstavile roman "OSvojski". U nastavku je svečanosti prikazan "Noćni kabinet Eugena od Savoje", prema tekstu Jasne Horvat, koji je režirao redatelj Robert Raponja, a glumački ostvario Filip Sever, uz glazbenu pratnju skladatelja i pijanista Luke Gotovca. Nakon umjetničkog dijela programa svečanost je nastavljena u okviru programske točke "Soirée: Večernje druženje uz glazbu i vino".

Filozofski fakultet postao je tako prva visokoškolska ustanova koja je na ovaj način u noćnim satima otvorila svoja vrata, čime je pokazao sposobnost povezivanja kulturne i povijesne tradicije sa suvremenim postupcima populariziranja znanosti i umjetnosti. ■

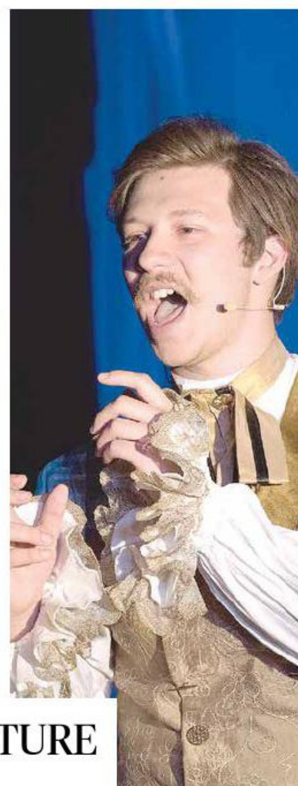
Jasna Horvat i Luka Gotovac

Kultura

U NEDJELJU NA OSJEČKOM LJETU KULTURE

Osvajanje Osijekom: tekstovi Jasne Horvat

Hepening "Vilijun", prikazan na Osječkom ljetu kulture 2017., dobitnik je prve nagrade Ful kulturno Superbrands Hrvatska

MEDIJSKI POKROVITELJI:
Glas Slavonije

Narcisa VEKIĆ

Ovogodišnje Osječko ljeto kulture u svom programu nudi dva događaja povezana s tek-ma Jasne Horvat i najav- za nedjelju, 30. lipnja, u ti u dvorištu III. gimnazi-ijek. Riječ je o predstavlja-omana *OSvojski* te o upri-nju poeme *Ars Eugenium* vljene 2018. i dostupne u renom pristupu Instituta zet. Roman *OSvojski* pred-t će Dubravka Pađen-Far-ravnateljica GISKO-a, Kor-a Mlinarević, pročelnica vnog odjela za programe pske unije, Milica Lukić, ekanica Filozofskog fakul-te Jasna Horvat, autorica. osredno nakon predstavlja- posjetitelji će imati prigo-ogledati "igru s pjevanjem dravljanjem", koju je reda-obert Raponja režirao pre-ekstu *Ars Eugenium* Jasne Horvat, a koju izvode glumac Filip Sever i pijanist/skladatelj Luka Gotovac. Pozorni pratitelji književnog laboratorija Jasne Horvat svakako će uočiti autoričinu želju da Osijek predstavi gradom koji osvaja. Prvi romanski tekst nadahnut Osijekom - *Bizarij*, Jasna je Horvat objavila 2009. te je njime prikazala 14 znamenitih Osječana, među kojima su, primjerice, Adolf Waldinger, Šulejman Veličanstveni, car Konstancije II., Mačkamama, Isabella von Habsburg i sestrična princa Eugena Savojskog.

Bizarni Osječani

Kako se može uočiti iz nabrajanja ovih nekoliko imena "bizarnih Osječana", Jasna je Horvat već tada pokazala sklonost "usvajanja" i prisvajanja onih osobnosti koje su u Osijeku duže vremena boravile ili ga izgrađivale. Da je uloga Eugena Savojskog u očima Jasne Horvat po mnogočemu presudna za stvaranje suvremenog Osijeka, autorica je potvrdila i svojim idućim naslovima: *Nevidljivo nakladništvo* (u suautorstvu s Nives Tomašević) 2012., *Antiatlas* 2014., *Atanor* 2018., *Ars Eugenium* objavljen u *Ars Andizetum* 2018. te *OSvojski* 2019.
Brojnost naslova dio je autoričina sveobuhvatnog projekta brendiranja grada Osijeka kao grada koji osvaja. Navedeno se može zaključiti već i prema konceptualnom ustroju autoričinih tekstova, ali i prema širini suradnje koja se ostvaruje u okviru projekta OSvojski. Tako je u izgradnji multimedijskih sadržaja, kojima su obogaćeni romani *Vilijun*, *Atanor* i *Osvojski*, uključen veći broj studenata kreativaca, kao i drugih umjetničkih snaga Osijeka, među kojima su Zorislav Kalazić, Mario Miloloža, Ante Vekić, Tamara Šarlija, Krešo Strahonja, Ivan Ripić, Stipe Gugić, Ana Zrnić, Ivana Jobst, Iva Ižaković, Lucija Mršo te brojni drugi.

VIKEND NA OLJK-u

29. lipnja: J. Imamović *Ljetopis o kralju Tvrtku*, promocija u dvorištu GISKO-a u 19.30; *Bećarac*, 1966. animirani film, 9 min. u Perivoju k. Tomislava u 21 sat; *Petar Zecimir* u 21.15 te *Čudesne zvijeri: Grindelwalova zlodjela* u 23 sata u Perivoju k. Tomislava. 30. lipnja: *Perpetuum jazzile*, koncert na Trgu Sv. Trojstva u 21 sat; *Lego film 2* u 21 te *Bohemian rhapsody* u 23 sata u Perivoju k. Tomislava.

Projektnim pristupom književnim temama Jasna je Horvat brendiranje vlastita životnog prostora ostvarila uključivanjem velikog broja suradnika te sustavnim autoriziranjem njihovih autorskih ostvarenja. Jasna Horvat naglašava projektnu ulogu Josipe Mijoč koja je voditeljicom i producenticom projekata koji su u proteklih pet godina ostvarili čak tri nagrade. Posljednja nagrada dodijeljena je projektu Vilijun za istoimeni hepening koji je 2017. režirao Robert Raponja, a prikazan je u okviru Osječkog ljeta kulture 2017.

Poistovjećivanje

Prema riječima Jasne Horvat "uspješnim brendiranjem grada stvara se želja za poistovjećivanjem i sudjelovanjem bez nagovaranja, a Osijek ima izvrsne preduvjete biti gradom koji osvaja." Autorica također ističe da su "osvajanja dugotrajni procesi složenih pristupa i strategija te da je u njima korisno osvijetliti životopis onih osobnosti koje su izgrađivale Osijek tijekom vremena, a među njima je svakako i Eugen Savojski."
Josipa Mijoč, voditeljica kreativnih projekata Vilijun i OSvojski, navodi kako je "izuzetno zadovoljna širinom suradnje te ostvarenim brojem multimedijskih sadržaja jer se njima istodobno istražuje projektni pristup u kreativnoj industriji, ali i uspostavljanje suradnje između znanstvenika i umjetnika kao najkreativnijih snaga zajednice."
Jasna Horvat zaključuje kako je za nju Osijek oduvijek bio gradom koji osvaja te kako je romanom *OSvojski* prikazala samo jedan od načina na koje je doživjela "osvajanje Osijekom".
Uglazbljenu poemu *Ars Eugenium* autorski potpisuju redatelj Robert Raponja te dvojica studenata Akademije za umjetnost i kulturu - glumac Filip Sever i skladatelj i pijanist Luka Gotovac. Mentorska suradnja profesora i mladih umjetničkih snaga pridonosi kreativnoj viziji Sveučilišta J. J. Strossmayera. Takvim suradnjama Osijek sve više postaje kreativnim sveučilišnim središtem u kojemu Sveučilište "osvaja" sugrađane. U poemi *Ars Eugenium* navodi se i drugih 13 gradova-utvrda nastalih pod rukom Eugena Savojskog, a srodne vizure gradova-utvrda otvaraju mogućnosti novih kulturnih i gospodarskih povezivanja. ■

Narcisa VEKIĆ

"OSVOJSKI" JE KNJIGA GODINE

U iščekivanju jedne, osvojila drugu književnu nagradu

Roman Jasne Horvat u užem je izboru i za ovogodišnju Nagradu "Gjalski"

Premda se čini kako je struktura romana uspostavljena na kartama, riječ je zapravo o spoju karata i šahovskih figura, a svaka karta/figura otkriva dio osobnosti glavnoga junaka. Radnja romana događa se diljem Europe, ali je središte radnje postavljeno u Osijek, Tvrđu, Kopački rit i Bilje te Bizovac - za svoj roman *OSvojski* kaže njegova autorica, znanstvenica i književnica Jasna Horvat. Prije 20-ak smo dana objavili da je upravo ovim romanom Jasna Horvat ušla u uži izbor za ovogodišnju Nagradu "Gjalski", koja se 26. listopada u Zaboku dodjeljuje za najbolje prozno djelo, a u međuvremenu joj je Odbor Dana Josipa i Ivana Kozarca dodijelilo nagradu za knjigu godine.

▼ ***U iščekivanju Nagrade Gjalski, za koju je "OSvojski" nominiran, snašla te -a vjerujem da te iznenadila - nagrada za knjigu godine na 25. danima Josipa i Ivana Kozarca, koja će ti biti dodijeljena.***

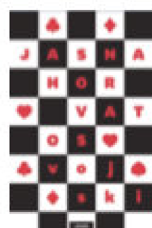
- Nagrade su uvijek iznenađenje već i zbog toga što nakladnik prijavljuje naslove na natječaje, a povjerenstva svoju odluku donose daleko od javnosti. Nagrada koju je *OSvojski* osvojio za knjigu godine višestruko je proslavljanje: desete obljetnice od mog prvonagrađenog romana *Az*, nagrađivanje multimedijskoga romana *OSvojski* te samih Dana jer je riječ o obljetničkim, 25. danima. Uz sve navedeno, ističem kako Dane Josipa i Ivana Kozarca posebno cijenim jer su ustrajni u praćenju suvremenih znanstveno-književnih tema. Osim toga, sudjelovanje na Danima za mene je potvrda pripadnosti ovom prostoru i njegovom književnom izričaju.

▼ ***Rijetko koja tvoja knjiga prođe bez neke od nagrada, uz sjajnu recepciju, posebice kod stručne kritike i onoga dijela čitateljske javnosti koja preferira književnost koja ih dodatno i dugotrajno zaokuplja.***

- Usmjerila sam se na izgradnju opusa čije su sastavnice pojedinačni tekstovi, ali je njihova simbolička poruka sastavni dio mozaika. Kako u posljednja tri romana donosim i multimedijske sadržaje koje proizvode suradnici Instituta Andizet, moja književna djelatnost prelazi uobičajene sadržaje književnog teksta. Tako je *OSvojski* istodobno i zvučna knjiga čiji je sadržaj u cijelosti pročitalo troje studenata (Matej Azenić, Robert Kovač, Tea Pakšec), a snimljene zvučne i filmske materijale montirala je studentica Iva Ilaković uz produkciju Josipe Mijoč i multimedijsku potporu Ane Zrnić. *OSvojski* je predstavljen na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, u suradnji s prodekanicom Milicom Lukić, Filozofskim fakultetom u Osijeku i Gradom Osijekom. Vrhunac predstavljanja bila je scenska igra s pjevanjem i nazdravljanjem u režiji profesora Roberta Raponje, a u izvedbi studenta glume Filipa Severa i studenta glazbe Luke Gotovca. Uključivanjem studenata u multimedijske sadržaje povezane književnim tekstom i u suradnje sveučilišnih sastavnica, Osijek se nameće kao kreativni sveučilišni grad.

> **Jasna Horvat**
> književnica
>
> **Nisam pristalica estradizacije i festivalizacije književnosti niti nasilnoga proizvođenja uspješnica. Nažalost, festivali književnosti autorima dodjeljuju uloge zabavljača, a tekstovi ostaju u drugom planu jer istinski ljubitelji književnosti ljube knjigu i tekst.**

▼ ***Nedavno si sudjelovala i na 40. zagrebačkim književnim razgovorima u DHK-u. Tvoja je tema bila "Središnje mjesto književnoga teksta u koncentričnim kružnicama kreativne industrije."***

- Riječ je o istraživanju utjecaja tehnologije, kreativne industrije i nakladništva na književnost. Predstavila sam teorije prema kojima književnost ostaje izvorištem drugih umjetnosti. Takva teza opovrgava brojna predviđanja "smrti romana" i "smrti književnosti", a ljudsku potrebu za pripovijedanjem smješta u vrh naših iskonskih potreba. Obljetničke Zagrebačke književne razgovore pamtit ću po živim raspravama u kojima je književnost subjekt, daju važnost i već stoga književnost čuvaju u njezinoj višetisućljetnoj ulozi.

▼ ***Uistinu rijetko predstavljaš svoje knjige, ali uvijek si prisutna, nekako javnost dođe do tebe, dočepamo se tvoga vremena, rada... uključuju te u književne, kulturne i znanstvene manifestacije da se čudimo kako uopće uspijevaš sve to? Javnost prepoznaje tvoj rad i cijeni ga.***

- Dubokoga sam uvjerenja da tekstovi žive vlastite živote, posebice intenzivne nakon što utihne glas autora. Naravno, govorim o književnosti "na dugi rok" i o tekstovima koji su brendovi za sebe. Nisam pristalica estradizacije i festivalizacije književnosti niti nasilnoga proizvođenja uspješnica. Nažalost, festivali književnosti autorima dodjeljuju uloge zabavljača, a tekstovi ostaju u drugom planu jer istinski ljubitelji književnosti ljube knjigu i tekst. Čitanjima je potreban mir i visoka koncentracija, svakako je dobrodošlo i razgovaranje o književnosti, ali uz mjeru dobroga ukusa koja na festivalima i sajmovima nerijetko izostaje. Moje je opredjeljenje zaokupljati se tekstom i istraživanjem stilskih i estetskih izraza. Odazivam se na događanja u kojima me organizatori "osvoje" misijom koju ostvaruju u književnosti, ali ipak najradije boravim u prostorima književne misli, a ona je udaljena od javnosti.

▼ ***Osvaja OSvojski i Osječane - posuđuju ga (33 posudbe u nekoliko mjeseci), čitaju, razmjenjuju, o njemu se priča. Kako si ti zadovoljna njegovim životom?***

- U samo nekoliko mjeseci *OSvojski* je predstavljen na Kreativnoj riznici, Noći Filozofskog fakulteta i Osječkom ljetu kulture. Za mene je to više od očekivanoga, posebice jer se još intimno "rastajem" od OSvojskog i Eugena Savojskog, generala Beckersa i Petrasha koji u romanu govore o danima nastanka Osijeka prije tri stotine godina. OSvojski ima i svoju građevinu, a to je upravo obnovljena Stara pekara u Tvrđi, tako da je riječ o romanu koji ima svoju zgradu. Svakodnevno susrećem osobe koje u *OSvojskom* prepoznaju grad Osijek ili, kako roman poručuje - grad koji OSVAJA. Posebno mi imponira činjenica da *OSvojski* pridonosi brendiranju grada i da Osijek predstavlja gradom koji OSvaja.

▼ ***Najavi nam što pišeš i za kada planiraš objavu? Znam da je tema opet tvoj nepresušni izvor - Osijek.***

- Upravo dovršavam lirski dijalog *Ars meandrum*, odnosno poemu u kojoj Dravus, bog voda i rijeka, u ljubavnom zagrljaju s božicom Tihe, stvara drevnu Mursu na mjestu današnjega Osijeka. Rijetki gradovi posjeduju takav mit i arheološke dokaze kojima se mit potvrđuje. Nadam se da bi legenda o gradu nastalom iz ljubavnoga zagrljaja Dravusa i Tihe mogla postati osječkim ukrasom. *Ars meandrum* bit će objavljen u *Književnoj riječi* - zborniku Slavonsko-baranjsko-srijemskoga ogranka DHK koji bi do konca godine trebao biti predstavljen javnosti.

▼ ***Za tebe je "ars" očito važna riječ.***

- *Ars* je umjetnost, odnosno umijeće. Kada posegnem za riječi "ars" naglašavam presudno umijeće. S obzirom na to da su Mursa i Tvrđa ishodišta osječke povijesti, poemama Ars Eugenium i Ars meandrum poetski osvjetljavam ključne točke osječke prošlosti. Ars Eugenium govori o Eugenu Savojskom, ali i o europskom duhu (EU-geniju) koji je Savojski donio na ove prostore. Ars meandrum, s druge strane, govori o gradu koji meandrira prateći obale Drave još od predantičke Murse pa sve do naših dana. Želja mi je objedinjeno objaviti oba postojeća Arsa, ali im pridodati i neki budući Ars. Življenje u Osijeku za mene je nadahnućem i umijećem (Ars) osvajanja OSijekom. ■

PROGRAM I DOBITNICI NAGRADA

U četvrtak, 24. listopada bit će položeni vijenci na grobove Josipa i Ivana Kozarca, a u 19 sati program Pjevamo pjesnike. Dan poslije su Živi kapitali - sudjelovanje 12 hrvatskih književnika u srednjim i osnovnim školama, a akad. Dubravka Oraić Tolić predstavlja biblioteku *Hrvatski velikani 1-20*. Slijedi dodjela nagrada, sudjeluju Josip Paulić, tenor i Ivica Belamarić, gitara. Jutro poezije - sjećanja na Vladimira Kovačića uz nastup vinkovačkih pjesnika srednjoškolaca je u subotu. Dobitnici: Ljubica Kolarić Dumić za životno djelo; Ivana Buljubašić za znanost *Oulipo i književnost ograničenja*. Povelje uspješnosti primit će Dubravka Brezak-Stamać za znanost (*O hrvatskom jeziku i prirodi u jeziku*), Vlasta Markasović za znanost (*Sonetist Antun Gustav Matoš*), Adam Rajzl za književnost (*Martin Tišljer*) te Denis Ćosić za prvu objavljenu knjigu (*Neonski bog mržnje*).

Jasna Horvat i Luka Gotovac

Ars Eugenium – poema na engleskom

Prevela Sanda Katavić Čaušić

Stand up straight, hold your breath
lower your heartrate and stand still
saluting in front of you
The Philosopher Prince – Eugen of Savoy,
the founder of Osijek's Tvrđa and city fortresses
separating the East from the West.
At the time I refer to as mine,
I had set up a dense network
of cities and fortresses
visible only today
when forgotten are the wars
in which I got killed
for you - prospective, unknown and remote ones.

Karlovac, Gradiška, Slavonski Brod,
Rača, Beograd, Pančevo, Ćuprija,
Oršava, Alba Iulia, Timisoara, Arad,
Petrovaradin, Segedin and Osijek
had been created
from my visions
and they had become a network
of my bloodstream,
whose junctions are the eyes of future dwellers
with restless eyelids behind

The land you claim as your own
spoke to me in the language
of your ancient ancestors
from the tribe of Andizetes
who skillfully turned marshland
into soil suitable for life and growth.

The nothingness of my own body
I committed to death
and after I would
get wounded or killed,
the soil would raise me
unveiling people
among which are exactly you,
so real and existing,
and yet so distant and unreal to me.

You are wondering what I had been driven
and motivated by?
Through my veins
neither blood nor wine were flowing,
but the rivers:
Tisza, Danube, Sava and Drava.

Did I tell you that in Osijek
I had had met goddes Tihe
who conquered Dravus – the god of water and rivers?
Did I tell you that

for the Osijek Tvrđa
I had designated the four gates
opening exactly to you?

Emperor, Esseker,
Water and Western gate
I had set up on the entrances to
Tvrđa
in order to protect the most
beautiful lowland fortress
from the rest of the world.
Osijek captured me by its
addiction to loneliness.
Osijek nurtured me with its
readiness
to grow from the darkness.
The city had told me:
the strength is in surviving
when being alone.

The strength is
to eliminate the darkess
and grow into a city.

I, who do not need land,
owned Baranja and Bilje.
I had castles, cities and fortresses
built,
had hunted passionately,
fought and collected artworks.

The blood of Jesus I worshiped
through wine,
and the Lord’s body through bread,
striving to bear
transformations and changes
in which we question
our readiness to sacrifice
as our own will and desire.

I had invited you – fresh and well-
rested
arriving from the Future
to join me in my world tonight,
and by my side
to take part in my time
at the end of the seventeenth and
the beginning
of the eighteenth century
and to taste the wine
nurishing the fields of your and my
Baranja,
of your and my Belje.

Step by the table,
with your right hand on your chest,
and with your left holding the glass
and raise it high,
high into the sky
may wine in it sparkle as an eye
not missing the tiniest of a trace.

Observe the color
and the shiny days in it
inscribed in the nectar
made for you,
for this evening
prepared for us.

Who knows wine,
knows me too –
the warrior, nomad, strategist and
collector.

Bring wine close to your face and
do not take a sip!
With you are my guards,
mates and late nighters.
hey cannot be seen since being
hidden
in your thoughts,
and you are,
without even knowing,

part of my war plans.

Do not spoil the ceremony,
respect this solitary ritual
joining
in Baranja fields
you and I,
the Prince of Danube who knows
the land of Baranja
longer and better than you.

Be patient,
do not question
and do not disturb my warrior pulse!
Put wine close to your face
and listen to the voices from the
distance.

Do the same as I do,
strategist and nomad – pour wine
into a vessel,
nestle it onto your right palm
and listen to the intoxication by the
wounded soil,
do not drink its knightly sweat
and do not slurp its hubris.
Approach it enthusiastically,
then smell it,
breathe it in,
listen to it.

It is the soil in it saying
that wine is the strength
pressed in order
for you to indulge in it

at a slow pace.

I had invited you tonight
to be at my side
Andizetes, Mursens and Essekers,
distracted by heroism and
blinded by braveness.

In my war cabinet
there is place for all of you,
I prepared
maps and glasses
and on an imaginary war board
let's drink to peace and love!
Under the starry sky
my wish tonight
is to have you as my comrades the way
generals Beckers and Petrash used to be.
Let's propose a toast to each other
with the precious drink
nourishing the fields of Baranja,
your and my Belje,
your and my Slavonia.

Take a sip now and and chew it up seven times.

I did what you did
and we have sworn eternal friendship now,
tied by land
and the sun captured in grapes
and turned into wine.

Cheers! Tthis is to you, the new ones!
Here's to your health and expect
my new invitaition to
the war, military cabinet!
I will call you to start
all over again
the duel with the sun,
land and wine
pouring from t
he Baranja bosom.
Here's to you
by the nomad,
strategist
and collector:
The Philospher Prince
– Eugen of Savoy!

Fiip Sever, gala Vodikova svečanost 2019.

Literatura

1. Jasna Horvat, Josipa Mijoč, Ana Zrnić. 2018. *Ars Andizetum.* Osijek: Andizet – Institut za znanstvena i umjetnička istraživanja u kreativnoj industriji

2. Jasna Horvat. 2009. *Bizarij*. Zagreb: Naklada Ljevak.

3. Jasna Horvat. 2019. *OSvojski*. Zagreb: Naklada Ljevak.

4. Mrežna stranica Instituta Andizet (www.andizet.hr, pristupljeno 15. listopada 2019.)

5. Mrežna stranica Jasne Horvat (www.jasna-horvat.com, pristupljeno 15. listopada 2019.)

6. Mrežna stranica Jasne Horvat (www.jasnahorvat.com, pristupljeno 15. listopada 2019.)

7. Mrežna stranica Kreativne riznice (www.kreativna-riznica.com, pristupljeno 15. listopada 2019.)

8. Nives Tomašević, Jasna Horvat. 2012. *Nevidljivo nakladništvo*. Zagreb: Naklada Ljevak.

9. Oraić Tolić, Dubravka. 2019. *Citatnost u književnosti, umjetnosti i kulturi.* Zagreb: Naklada Ljevak.

10. Strategija kulturnog razvitka grada Osijeka 2014-2020. Travanj 2014. Osijek: Grad Osijek. (https://oskultura.files.wordpress.com/2014/04/strategija-kulturnog-razvitka-2014-2020.pdf, pristupljeno 10. listopada 2019.)

11. Throsby, David. 2008. The concentric circles model of the cultural industries. Cultural Trends, 17:3. 147-164.

Životopisi

LUKA GOTOVAC

Rođen 20. travnja 1997. u Zagrebu. U Zagrebu je pohađao VII. gimnaziju (opća) koju je 2015. godine završio. Nakon mature dvije se godine glazbeno usavršavao te je 2016. godine Umjetničku akademiju u Osijeku upisao kao prvi u uspješnosti. Glazbenu pedagogiju studirao je prve studijske godine, a 2017. godine upisuje smjer Teorija muzike s kompozicijom. Na trećoj studijskog godini skladao je *Ars Eugenium* i scenski ga višestruko uprizorio pod režijom Roberta Raponje i u suradnji s Filipom Severom. U glazbeno-scenskim projektima Akademije za umjetnost i kulturu sudjeluje kao skladatelj i izvođač.

JASNA HORVAT

Znanstvenica u trajnom zvanju redovite profesorice, teoretičarka kulture, književnica i multimedijska umjetnica. Djelatnica je Ekonomskog fakulteta u Osijeku, osnivačica Instituta Andizet i idejna začetnica Kreativne riznice. Prozni izričaj Jasne Horvat ostvaren u bogatu opusu književna kritika označuje terminom *Ars Horvatiana* te ga određuje uspješnim spojem znanosti i umjetnosti na tragu oulipovske prakse. Nagrađivana je za svoj znanstveni i književni rad: nagrada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za književnost (2010. za roman *Az*), Pečat grada Osijeka za osobita ostvarenja na području književnosti (2011.), Državna nagrada za znanost (2017.), FUL kulturno nagrada Superbrendsa 2018. za hepening Vilijun (režija Robert Raponja) te nagrada „Josip i Ivan Kozarac“ za knjigu godine (2019. za roman *Osvojski*).

FILIP SEVER Rođen je 2. kolovoza 1997. godine u Zagrebu gdje uz redovito obrazovanje završava i srednjoškolsku glazbenu izobrazbu u klasi Tajane Seder Zalusky na smjeru Violončelo. Od najranijeg životnog doba član je učilišta ZKM-a na kojemu pohađa dramski, plesni i lutkarski studio pod mentorstvima Marijane Županić-Benić, Desanke Virant, Natalie Murat-Dean i Ines Škuflić. Na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku 2016. godine upisuje preddiplomski studij Glume i lutkarstva u klasi Jasmina Novljakovića, a 2019. diplomski studij u klasi Anice Tomić. Na trećoj studijskog godini sudjelovao je u scenskim uprizorenjima *Ars Eugenium* pod režijom Roberta Raponje i u suradnji s Lukom Gotovcem.

ROBERT RAPONJA

Izvanredni profesor Robert Raponja prorektor je za umjetnost, kulturu i međuinstitucijsku suradnju Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku. Rođen i odrastao u Puli, visoko obrazovanje nastavio je u Zagrebu gdje je 1990. na Filozofskom fakultetu apsolvirao komparativnu književnost i talijanski jezik i književnost, a 1993. na Akademiji dramskih umjetnosti diplomirao režiju koja mu je uz dramsku pedagogiju postala životnim opredjeljenjem i pozivom. Djelatnikom je Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku od 2010. godine. U Puli je 1996. osnovao dramski studio, 1997. pokrenuo je MKFM (Međunarodni kazališni festival mladih), a 2005. odgojno-obrazovnu kazališnu udrugu FERR. Bio je član vijeća Hrvatskog narodnog kazališta u Splitu i vijeća Splitskoga ljeta te članom prosudbenih komisija. Dobitnik je nagrade Hrvatskog glumišta u 2010. godini za režiju te nagrade FUL kulturno koju je Superbrands dodijelio *Hepeningu Vilijun* 2018. godine.

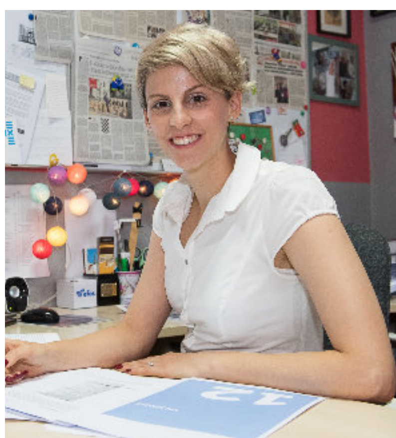

JOSIPA MIJOČ

Znanstvenica je, producentica, teoretičarka kulture i konzultantica za kreativnu industriju. Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku sudjeluje u izvođenju nastave na većem broju kolegija. Višegodišnja je predsjednica Instituta Andizet u okviru kojeg je pokrenula i vodila nagrađivane projekte među kojima se ističu Kreativna riznica i Milenijsko natjecanje iz kreativne industrije. Producenticom je multimedijskih projekata i projekata kojima je cilj ostvarivanje inovativnih umjetničkih praksa temeljenih na kulturnoj baštini. Istraživački rad usmjerava na znanstvena istraživanja korisna akademskoj zajednici, dionicima sektora kreativne industrije i korisnicima digitalnih tehnologija. Državnom nagradom za znanost nagrađena je 2017. godine.

IVANA BULJUBAŠIĆ SRB

Ivana Buljubašić Srb diplomirala je na Filozofskom fakultetu Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku. Za vrijeme studija bila je članicom studijskog kolektiva Hikos Mash-up, urednicom studentskog časopisa *Hrvatistika*, suurednica studentskog zbornika *Sve je to* movie*!* te inicijatoricom Međunarodne studentske konferencije Pontes poeticae. Od 2011. sudjeluje na većem broju znanstvenih i studentskih skupova, objavljuje znanstvene i stručne radove te književnu kritiku. U 2018. objavila je znanstvenu studiju *Oulipo i književnost ograničenja* (Naklada Ljevak). Uz priznanja i pohvale za vrijeme studija nagrađena je i Poveljom uspješnosti Julija Benešića za kritičarske doprinose (2016.) te Nagradom „Josip i Ivan Kozarac“ za znanstvenu knjigu godine (2019.).

ANA ZRNIĆ

Znanstvenica je na Ekonomskom fakultetu u Osijeku. Predsjednicom je Instituta Andizet od 2018. godine. Zbog doprinosa Kreativnoj riznici dobitnicom je Dekanove nagrade (2014./2015.) te Državne nagrade za znanost 2017. godine. Voditeljica je multimedijskih projekata Instituta Andizet te asistentica režije hepeninga Vilijun. Posjeduje razvijene vještine komuniciranja s javnošću i financijskog upravljanja kulturnim projektima.

SANDA KATAVIĆ ČAUŠIĆ

Magistra je društvenih znanosti iz polja ekonomije te predavač engleskog jezika na Ekonomskom fakultetu u Osijeku. Kao suradnica Instituta Andizet od 2017. godine voditeljicom je projekta Međunarodne večeri poezije za koji je i dobitnica nagrade Vodik (2018.). Svoje istraživačke sklonosti usmjerila je na izučavanje kreativne industrije, kulturnog identiteta i baštine te je dugogodišnja prevoditeljica brojnih edicija iz umjetničkog područja. Proaktivno se uključuje u promicanje interkulturnih kompetencija domaćih i stranih (ERASMUS) studenata.

Izdvojeno iz recenzija

Uz note, koje prvi put donose uglazbljeni zapis poeme objavljene 2018. godine, djelo sadrži i QR kodove kojima se tiskani medij teksta povezuje s digitalnim sučeljem. S obzirom na to da se u djelu ostvaruje digitalno pamćenje izvedbenog scenskog sadržaja, i to konvergiranjem otisnutog i digitalnog medija, pristup pokazan i ostvaren u publikaciji *Ars Eugenium* ocjenjujem korisnim metodičkim pristupom primjerenim za uporabu u umjetničkim, humanističkim i društvenim područjima.

Iva Buljubašić

Djelom *Ars Eugenium* spajaju se digitalne tehnologije s temeljnim umjetničkim i izvedbenim praksama. Budući da je u *Strategiji kulturnog razvitka grada Osijeka 2014-2020.* navedeno da je Eugen Savojski jedna od ključnih osobnosti važnih za brendiranje grada Osijeka, publikacija izravno doprinosi brendiranju grada u književnom i u glazbenom, odnosno izvedbeno-scenskom polju. Svim navedenim publikacija *Ars Eugenium* otvara prostor teorijskim i praktičnim propitivanjima kojima se izvedbene umjetnosti temeljene na književnom tekstu stavljaju u funkciju ostvarivanja ekonomskih i društvenih strategija.

Marina Stanić

Kreativno kruženje riječi i nota

U glazbenom svijetu te među publikacijama glazbenoga sadržaja nije rijetkost objaviti notni zapis, a istraže li se takve vrste publikacija, uočit će se da su osobito zastupljeni notni zapisi klasičnih skladbi. Osim notnih zapisa klasičnih skladbi susreću se zbirke notnih zapisa popularnih izvođača i/ili kantautora te glazbenih sastava s tekstovima pjesama (lyrics) koje su se prije toga mogle slušati u radijskim eterima, na malim ekranima diljem svijeta ili mrežnim platformama koje podržavaju audiovizualne zapise. Publikacija Ars Eugenium notni zapisi, s druge strane, u tome je kontekstu rijetkost, već i stoga što u jedinstvenoj publikaciji donosi notni zapis uz književni tekst iz kojega je izvorno nastao.

Riječ je o publikaciji u kojoj pronalazimo glazbeni tip izraza note, te književni tipa izraza riječi. Mnogi će primijetiti da ni takav spoj u umjetnosti nije nepoznat ili nesva-kidašnji, a među najpoznatijim aranžmanima prisjetit će se pjesme Odlazak Tina Ujevića koju je uglazbio i izvodio Arsen Dedić.

Njegov se notni zapis Ujevićeve pjesme nalazi u pojedinim zbirkama notnih zapisa, a uknjižen je s ostalim poznatim zapisima Dedićevih skladbi.

I to je jedna od razlikovnih osobitosti publikacije *Ars Eugenium notni zapisi.* Publikacija A*rs Eugenium* notni zapisi ističe se naime kao samosvojna publikacija kojom se donosi autorski notni zapis samostalnog, autorskog književnog teksta istoimene poeme. Riječ je o književnom tekstu sveučilišne profesorice, statističarke i književnice Jasne Horvat koji je objavljen 2018. godine u publikaciji *Ars Andizetum* i koji je mladom pijanistu i skladatelju Luki Gotovcu, autoru notnih zapisa i prvom izvođaču skladbe, poslužio kao predložak u glazbenom stvaranju.

Povod je tog uglazbljivanja bio popularizacijski simpozij Kreativna riznica 2019. (krovne teme Kružna kreativost) na kojemu je u okviru gala Vodikove svečanosti predstavljen posljednji roman *OSvojski* (2019) Jasne Horvat. Poema *Ars Eugenium* i roman OSvojski u tema-tskom smislu bliski su tekstovi oba ispisana iz očišta Eugena Savojskog u doba njegova boravka u Slavoniji i Baranji i izgradnji Osijeka. I ne samo to, *Ars Eugenium* izveden na gala Vodikovoj svečanosti integralnim je dijelom romana *OSvojski* te se učitavanjem QR koda ostvaruje izravan uvid u premijernu izvedbu *Ars Eugeniuma.*

Jasna Horvat i Luka Gotovac

Da je doista riječ o cjelovitoj izvedbi, potvrđuje njezino uprizorenje u monodramskoj formi koju je gledateljima iznio glumac Filip Sever, a režiju scensko-glazbene igre na tragu mjuzikla potpisao Robert Raponja. Nakon premijernog izvođenja te još dviju izvedbi u Osijeku 2019. godine, suradnja dvoje autora, Gotovca i Horvat te producentice projekta Josipe Mijoč, iznjedrila je i ovu publikaciju.

Osim što donosi notne zapise i književni tekst, specifičnost publikacije Ars Eugenuim notni zapisi jest to što čitatelju nudi mogućnost slušanja skladbe, i to u dvjema izvedbama instrumentalnoj i vokalno-instru-mentalnoj. Izvedbe su dostupne čitatelju QR kodova koji prate dijelove Gotovčevih notnih zapisa, a njihovim se učitavanjem na pametnom uređaju pristupa platfo-rmi Vimeo na kojoj su dostupni audiozapisi. Publikacija nije stoga namijenjena isključivo poznavate-ljima glazbe i čitateljima nota, nju može virtualno prelistati i glazbeni amater ili čitatelj koji želi poslušati studijske izvedbe uglazbljene poeme Ars Eugenium. Treba spomenuti da QR kodovi nisu karakteristični samo za ovu publikaciju čija je suautorica Jasna Horvat.

Njezini su romani *Vilijun* (2016), *Atanor* (2017) te *OSvojski* i suautorska publikacija *Ars Andizetum* (s Josipom Mijoč i Anom Zrnić) upotpunjeni QR kodovima različitih, najčešće audio-izulanih sadržaja. Na tom je tragu oblikovana i ova publikacija. Također se treba prisjetiti i autoričine prethodne suradnje na glazbenom polju. Naime, poema *Ars Eugenium* druga je autoričina uglazbljena poema. Prvu je poemu *Milijun*, objavljenu u romanu *Vilijun*, a napisanu iz očišta Marka Pola uglazbio Matija Dedić. Uz skladatelja na klaviru premijerno je poemu *Milijun* u Šibeniku izveo i Milivoj Juras.

Publikacijom Ars Eugenium notni zapisi nastavlja se auto-rična suradnja s umjetnicima iz bliskih područja i potvrđuje ostvarivanje „kružne kreativnosti“ temeljene na zbližavanju tradicionalnoga i suvremenoga, tiskanog i multimedijskog, a ovoga puta s naglaskom na glazbenu umjetnost.

Ivana Buljubašić Srb

Uz note, koje prvi put donose uglazbljeni zapis poeme objavljene 2018. godine, djelo *Ars Eugenium* sadrži i QR kodove kojima se tiskani medij teksta povezuje s digitalnim sučeljem. S obzirom na to da se u djelu ostvaruje digitalno pamćenje izvedbenog scenskog sadržaja, i to konvergiranjem otisnutog i digitalnog medija, pristup pokazan i ostvaren u publikaciji *Ars Eugenium* ocjenjujem korisnim metodičkim pristupom primjerenim za uporabu u umjetničkim, humanističkim i društvenim područjima.

Iva Buljubašić

Djelom *Ars Eugenium* spajaju se digitalne tehnologije s temeljnim umjetničkim i izvedbenim praksama. Budući da je u Strategiji kulturnog razvitka grada Osijeka 2014-2020. navedeno da je Eugen Savojski jedna od ključnih osobnosti važnih za brendiranje grada Osijeka, publikacija izravno doprinosi brendiranju grada u književnom i u glazbenom, odnosno izvedbeno-scenskom polju. Svim navedenim publikacija *Ars Eugenium* otvara prostor teorijskim i praktičnim propitivanjima kojima se izvedbene umjetnosti temeljene na književnom tekstu stavljaju u funkciju ostvarivanja ekonomskih i društvenih strategija.

Marina Stanić

